

357. Skepptuna kyrka.

Pl. 35.

Litteratur: D 2:155. E. Brate, Svenska runristare (1925), s. 37; Anteckningar (ATA); Sveriges kyrkor, Uppland 4 (1920), s. 252 f.

Äldre avbildningar: Dybeck a. a.; Brate foto 1907 (ATA).

Runstenen har enligt Dybeck legat i södra bogårdsmuren innantill. Den uttogs därifrån 1868(?) och restes på kyrkogården. Där står den nu 20 m. SÖ om kyrkan och 30 m. V om kyrkogårdsmuren.

Mörkgrå granit. Höjd 2,27 m., bredd 0,97 m. Ristningen är tämligen djupt huggen och väl bevarad.

Inskrift:

- uarhas · uk arn-il · uk ontuitr · uk hrupailfr · mupur þira · þar þrir brupr · litu · rita · staino

þisa aftir hulma faþur sin

Vargas(?) ok Arn[k]ell ok Andvettr ok Hroðælfr, modir þeira, þeir þrir brøðr letu retta stæina þessa æftir Holma, faður sinn.

»Vargas och Arnkel och Andvätt och Rodälv, deras moder, de tre bröderna läto uppresa dessa stenar efter Holme, sin fader.»

Till läsningen: Inskriften börjar med ett kort vågrätt streck som sk. Övriga sk i inskriften utgöras av små lodräta streck. Bst i 1 u är skadad. Bst i 3 r är skadad på mitten. 4 h är skadat på mitten; likaså 5 a. Läsningen 1—6 uarhas är emellertid fullt säker. 11 n har bst kort på v. sidan av hst; likaså 18, 68, 91 n. Bst endast på h. sidan av hst ha 17, 69 o. 43 a har kort bst på h. sidan av hst; likaså 66, 74, 83, 85 a. Av runan 12 finns endast ett kort stycke nedtill av hst. Bst i 14 l är svag. 15—16 uk äro skadade upptill. De följande namnen 17—23 ontuitr och 26—34 hrupailfr äro fullt tydliga. 25 k och 26 h äro skadade upptill. Bst i 39 r något skadad upptill. 41 i är icke stunget. 45 a är tydligt och säkert. 53 u är icke stunget, icke heller 61 i. 83 a, icke o. Ovanför bst finns visserligen en fördjupning, men denna är icke huggen. Intet sk finnes efter 8 k, 16 k, 25 k, 39 r, 46 a. Möjligen sk efter 50 a. Intet sk efter 69 o och 73 a. Inga säkra spår av sk efter 78 a. Intet sk efter 83 a, 88 r, 91 n.

Dybeck: 9—14 arnika, 79—83 ×ulma. — Brate: 9—14 arn-il, 79—83 hulmo.

44—55 þar þrir brupr är en sammanfattning av de vid inskriftens början nämnda uarhas · uk arn-il · uk ontuitr. Det borde ha fått sin plats omedelbart efter dessa tre namn, före tilläggget uk hrupailfr · mupur þira. 35—39 mupur (obl. form) är fel för väntat (nom.) mopir. Diftongen æi tecknas ai i 64—69 staino, men i i 40—43 þira och a i 44—46 þar. ai är tecken för æ i 26—34 hrupailfr.

Om namnet uarhas se U 337, om Arnkell U 225, om Andvettr Sö 266, om Holmi E. Wesén, Nordiska namnstudier, s. 105 och om kvinnonamnet Hroðælfr ib. s. 109.

Ålderdomliga drag i inskriften är bruket av h i 26—34 hrupailfr, av o-runan för nasalerat a i 17—23 ontuitr och 64—69 staino och av u-runan för o-ljud i hrupailfr, 35—39 mupur och för ø-ljud i 51—55 brupr. Stenen är, såsom redan Brate har antagit, sannolikt ristad av Åsmund Kåreson, ehuru den icke är signerad.

Formen 64—73 staino þisa »dessa stenar» vittnar om att det har funnits åtminstone ännu en sten på samma plats, rest till minne av Holme.